

T.E.B. ANKARA ECZACI ODASI

ANKARA ECZACI ODASI: Korum sokak 13/2 Yenisehir/Ankara TEL: 25 42 96-25 08 07

SAYI:2

NİSAN 1979

BU AY

Değerli Meslekdaşlar,

Bültenin 2'inci Sayısı olan Nisan-1979 ile tekrar karşınızdayız. Bu ayın genel ve özel kapsamlı yazılarına geçmeden önce bülten çalışmalarımız ve birinci sayı üzerine bir kaç söz söylemek istiyoruz.

İlk sayıdaki Başlarken yazımızda belirttiğimiz gibi örgüt işlerliğini yetkinleştirme ve tabanla bütünlüğü sağlayarak toplumsal olaylara katılımı sağlamada önemli araçlardan birisi olarak yayın organını öngördüğümüzü belirtmiştik. Bu saptamanın nedenli doğru olduğunda ilk sayı sonrasında aldığımız yapıcı eleştirilerle görmüş bulunmaktayız. Özellikle gelen eleştirilerde Bültenin yaygınlaştırılması ve merkezileştirilmesi ile Eczacılık mesleğini her boyutta ilgilendiren genel ve özel konuların ağırlıklı olarak işlenmesi isteniyordu. Bu nedenle elinizdeki sayıda gelen eleştirileri yanıtlayacak ve aynı zamanda kısa dönenin bir özelleştirilmesinde taşıyan "program, örgütlenme ve yayının önemi üzerine" başlıklı bir yazıya yer verdik.

Yine ilk sayıda açıkladığımız program içeriğine bağlı konu dizisinden hareketle Nisan sayısı şu yazıları içermektedir:

1-Halk Sağlığı
2-İlaç Endüstrisi(1) ve ilaç yakışı üzerine.

Ayrıca Mart ayı içinde basından yaptığımız seçmeler ve Haberler Bültenin bütünlüğünü tamamlanmaktadır.

(Devamı Sayfa 2'de)

PROGRAM

ÖRGÜTLENME VE YAYININ ÖNEMİ ÜZERİNE.

Bir örgütü gerçek bir örgüt yapan, eni salt bir tabela olarak kurtarıp yaşayan bir organizma h line soken belli başlı yapı taşları

- a) Program
- b) Kadro
- c) Kitle tabanında birin örgütlenme düzeyi olarak belirlenir. Yukarıda sayılan öğelerden bir tanesinin eksikliği veya az işlevli olması gerçekte örgütün zaaf içinde olduğunu ve zararın farkında olun veya olmasın tabanda bulunan üyeye dokunduğunu gösterir. Sayılan öğeleri kısaca özetleyecek olursak.

a) Program
Demokratik kitle örgütlerinin yaptığı çalışma örgütlenme programları genelde enerji ile geçinmek zorunda olan geniş halk tabakaları üzerinde de kendi kitle tabanına olan bakış açılarını, yakınlığını veya özdeşliğini belirler. Ülke gerçeklerinin, ekonomik ve siyasi platformun dışına düşmüş, kendi kitle tabanı ile özdeşleşmemiş programlar doğrultusunda yapılacak çalışmalar ise çoğu kez yanlış sonuçlar verir.

Ancak toplumsal deneylerde sınanan programlar yetkinleştir, netleştir ve yaygın hor anında örgütü doğrulara götürür rehber olduğu aranda değer kazanır.

b)Kadro
Programların demokratik tartışma alanlarında yapıcı olan banileri yapıcı içerisinde işler hale getiren, kitle tabanına yayarak onların sorunlarına katılmasını sağlayan ve kendi alanındaki

(Devamı sayfa 2'de)

Bu bültenin emekle devresinden kurtarı-
lıp merkezi mesleki yayın organı haline
dönüştürülmesi ancak birliktelik içinde
atılacak adımlar ve katkılarla olasıdır.
Bu nedenle bize yazın, yazı gönderin,
sorunları aqın, çözüm önerileri getirin.
Sorunlara hep beraber sahip çıktığımız
müddetçe çözümler daha kolaylaşacak ve
sağlık emekçiliğinin bir bölümü olan mes-
leğimiz halk sağlığı mücadelesi içindeki
gerçek saygınlığına kavuşacaktır.
Dostça Selamlarımızla.

çözümlenmeleri uzmanlaşarak ortaya ko-
yabilen topluluk özette kadro olarak
tanımlanabilir.
Kadroların oluşum evrelerindeki sürekli
yenileşme katılım ve nitelik bağı ol-
duğu kitle tabanının sınıfsal yapısı ve
bilinç düzeyi ile orantılıdır. Dar kadro-
lar ve darlığın getirdiği yetersizlik
örgütsel çabaları aksatıcı en önemli
etkenlerdir.

c) Kitle tabanında birim örgütlenme düzeyi
Birim örgütlenmeye organizmanın yapı taşları olan hücreler gözü ile bakılmalıdır.
Sağlıklı bir yaşam her yapı taşının kendi içerisindeki doğru ve çevresindeki yapı
taşları ile eşgüdüm içerisinde çalışması ile orantılıdır.
Çıkış noktası bu şekilde saptanınca merkezi örgütün örgütselliği yeni kadrolar
doğurganlığı ve doğru programlar ve çalışmalar ortaya koyabilmesi birim örgütie-
rinin nicelik ve niteliği ile kısacası tabanda bulunan üyelerin örgüt gelişmele-
rine özveriyle katılmalarıyla olasıdır.
Kadrolardaki ve örgütlenmedeki cılızlıklar veya dar kadrolar ve düşük örgütlenme
düzeyi toplumsal yaşantı içindeki olaylara yönlendirme yeteneğini düşürüp, örgütü
olayların peşine takmaktadır.
1978-1980 dönemi II. BÖLGE ANKARA ECZACI ODASI çalışma ve örgütlenme programı ha-
zırlanırken yukarıda belirtilen tüm zorluklar kavranarak halkın sorunları ile
özdeşleşmiş mesleki çözümleri içeren bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın
ürünleri üye katılım sağlandığı oranda alınmaya çalışılmaktadır. Ancak bu çalışma-
ların dehada yetkinleştirilmesi yayınsız gerçekleşemez.
Meslek tabanında bulunan tüm üyelerin mesleki konularda ilgilendirilmesi ve mes-
leki konular ile toplumsal ilişkilerin "özel ile genel in karnasıklığının iç içe-
liğinin kavranması yaygın bir eğitim ajitasyon, propaganda ve örgütlenme ile ger-
çekleştirilir. Bununla en güçlü aracı sürekli merkezi yayındır.
Programın iç çalışma konulara bölümünde yer alan basın-yayın görevi bu nedenle
bu dönemde sürekli haber bülteni ile sağlanmaya çalışılmaktadır.
Bu sayılan genel doğrularda girişimlerden sonra gerek ANKARA ECZACI ODASI gerekse
diğer Eczacılık örgütlerinde durum nedir sorusuna nasıl yanıtlayacağız.
ANKARA ECZACI ODASI 1978-1980 Dönemi için bir programa sahiptir. Bu program ülke
gerçekleri ile ilişkili saptamalar ile meslek sorunlarına getirilecek çözümlerin
bütünselliğinden oluşmuştur.
Ayrıca bu programın yaygın bir şekilde uygulamasına mesleki çerçevede sağlayacak
bir birim örgütlenme modelinde düşünülmüş ve bununla ilişkili "İşyeri-Eczane Bölge
temsiliçiliği ve İşyeri-Eczane Bölge Komiteleri" yönetmeliği hazırlanmıştır.
Gerek program ve gerekse yönetmelik Odada yapılan demokratik toplantılarda
tartışılmış ve birliktelik içinde sonuç bağlanmıştır.
Bu çalışmaların kotarılması sırasında var olan kadrolar geniş kitle tabanına
oranla göreceli olarak bir artış kaydetmiştir. Yinede görünce şudurki bu kadrolar
mesleki sorunların ağırlığı oranında genişleyememiştir. Yapılanız saptamalara
göre üzülecek belirtmek gerekirkki Kadro darlığı nedeni tabanda bulunan meslektaş-
ların kendi sorunlarına uzak duruşudur. Bunda eğitim programlarından doğan düşük
bilgi düzeyinin yarattığı bir kayıtsızlık, çekingenlik ve sonuçta kişisel kurtuluşdu-
ğünde inaktan kaynaklanmaktadır. Ayrıca, bu saptamaya, Eczacılık mesleği üyelerin
nin toplumsal kesitler içindeki karnasık sınıfsal yapıları ve yapısal bezukluktan
doğan kararsız tutumları önemli etkenler olarak eklenmelidir.
Tüm bu zorluklara karşılık örgüt yönetimi olarak kitle tabanında birim
örgütlenme düzeyi zorlanmıştır yapılan çalışmalarda geçiş dönemi olarak kamu
kesimindeki bazı kurumlarda işyeri temsilcileri ataması olup temsiliçisi bulunma-
yan işyerlerinde ise ilişkiler Baş Eczacılar kanalıyla yürütülmektedir.

Türkiye'deki merkez dahil olmak üzere diğer Eczacılık Örgütlerine bakılacak olursa genel mesleki zaafları dahada yaygın olduğu görülecektir. Programların ve kadroların çok yetersiz veya hiç olmaması dolayısıyla örgüt ilişkilerinin günlük işler dışında düşük düzeyde olması mesleki sorunları çözümsüzlüğe itmekte ve içinde yer aldığınız halk sağlığı uğraşındaki doğru tavrı alabilenizi engellemektedir.

Ne yapılacağı sorusuna gelince:

Eczacılar olarak örgütlerimize özveri ve gönüllü katılımı ile sahip çıkmalıyız. Demokratik merkeziyetçilik ilkesi çerçevesinde örgüt yönetim ve çalışmalarında birlik bütünlük içinde olmalıyız. Temsilciler olarak atadığımız yönetinleri hiçbir zaman yalnız bırakmayarak sürekli denetimlerle ileri adımları, haktan yana adımları hep beraber atmalıyız.

Eğitimin kaynaklanan mesleki ve toplumsal eksik bilgi düzeylerimizi sürekli eğitim kavramı içinde kendinizi yeniliyerek gidermeye çalışmak, bu arada bu konuda en büyük yardımcı olan yayın kaynakları geliştirmeli, dahada önemlisi yaratmalıyız.

Kişisel kazanımların daima geçici olduğu bilincinde olarak toplumsal dayanışmanın eksiksiz örneklerini yaşantımızın her anında kendi ürünümüz kılmalıyız.

Yetersiz diye eleştirdiğimiz mesleki ve toplumsal her konuda yeterlilik için verdiğiniz özveri oranını önce kendinizde tartıp kişisel eksiklikleriniz varsa bunları da gidermeye çalışmalıyız.

Daha önce de belirtildiği üzere bu bülten gerçekte zorların en kapsamlılarından biri olan işlevleri yüklenmiştir.

Bu işlevler önce örgüt ile taban arasında sıcak ilişkilerin kurulması, çoğalarak artacak kadroların oluşturulması, örgütlülük düzeyinin yükseltilmesi ve eğitime katkıdır.

Bu zorların koterılması dışı ise yönetinlerin tekil bırakılmı ş gücünün ötesinde ancak tabanının özveri ve katılımı ile başarılabilir.

Örgüt bütünlüğünün geliştirilmesi ve ekonomik demokratik istenleriniz yönünde kazanımlar sağlanması, bunların tümünün halkımızın genel çıkarlarıyla bütünleştirilmesi program uyarınca gözetenilen önemli hedeflerinizdendir.

Bu yönde yapılacak tüm çalışmalara geniş üye kitlenizin omuz vermesi çalışmaların niteliğini yükseltecek ve ivediliğini arttıracaktır. Bu nedenle birim örgüte ve onun yayın organı olan bülten e sahip çıkmak ve onu geliştirmek yaygınlaştırmak hepimizin görevidir.

Sorumluluk ve görev bilincinizi örgüt içinde işbaşında kanatlıyalım.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ (I) ve İLAÇ YOKLUĞU ÜZERİNE (Ahilla Uygunsu)

Uzun süredir şiddeti yavaşlayıp, hızlanmakla birkakun bu ilacın yokluğu yaşıyor. Öyle zaman geliyor ki havatı önen tasyatı tek tek ilacı ortadan kayboluveriyor, geçmişte bunların acı örnekleri pek çok görüldü, bunların ilacı ilacısızlıktan ölen vatandaşların yeniden basına yansımasıyla soru yakalanı. güncelleştii, işin ilginç bu olayın N. Eczacıbaşı'nın bir ilacı yansıması ilacında çıkışıdır. Sanayiciler ancak kendi çıkarlarına hizmet etmişlerdir. Halkın sağlık sorunlarıyla ilgileniyor gözüküyor. Bu laboratuvarlarında önlemler paketinin" açıldı açılıyor tertiplerini alırken, bu ilacın yokluğu döviz yokluğunu söylemek için belirtilmiştir.

Önümüzdeki günlerde soru dahada açığa çıkacak ve bu ilacın yokluğu denetiminden pay almaya ve kamuoyu önünde ilaç sanayinin (I) bu ilacın yokluğu yönelik girişimleri olduğu belli olacaktır.

HER İLAÇ YOKLUĞU İLAÇ ŞİRKETLERİNİN YENİ FİAT (ZAM) İSTİFASI DÖNEMİNE RASTLAR.

Bu iş artık yapıla yapıla alışılmış olaylar haline gelmeye başlamıştır. Özellikle ilaçla yakından ilgilenen meslektaşlar bunaları ilacın yokluğu her ilaç yokluğunun ardından yeni fiat (zam) alan ilaçların bu ilacın yokluğu piyasaya çıktığını çok iyi bilirler. Herde 5-6 ay önceki fiatla fiatın üzerine çizgili ve bazında fiat köprüsü rakamsız olarak.

Sık sık ekonomik bunalımlar görülen ekonomik sistemlerde (kapitalist kapitalist ve ona bağımlı sistemlerdir.) Şirketler stokları bolca tutarlar.

Bu stoklar hammadde hatta mamul maddeler stokları olarak tutulmaktadır. Yaşanan olaylarda bunun kesin kanıtlarıdır.

İLAÇ ÜZERİNDE HER SORUNDAN İLAÇ ŞİRKETLERİ SORUMLUDUR.

Yurdumuzda Tıbbi Müstahzarat (ilaç) Sanayi Endüstrisi kuruluşlarının Tıbbi kod numaralı olan bölümüdür. Bu bölümün içinde 100 kadar ilaç şirketi kayıtlıdır. Yaklaşık olarak bunun 70 kadara kalen Üretim, Laboratuvar ve Laboratuvarlardır, bu şirketlerin 8 tanesinin yabancı sermayeye bağlı olarak belirlidir. Diğer önemlilerinin de Ruhsat, Royalty, Patent haklarının fiilen yabancı sermayeye bağılılıkları vardır.

Kapitalist ekonomide üretim alanları TEKEL olarak görülmektedir. Bunun ilk gartı olarak tüm Üretim, Hammadde ve Enerji aygıtları, Üretim araçları, Tüm sermayeler giderek daha çok tekelleşir, konsantrasyonlanır. Bütün Üretim alanlarında varolan bu gelişme ilaç sanayinde de Türkiye ilaç sanayisinde geçerlidir.

"Tüketimin % 85'i takriben 20 ilaç fabrikası tarafından sağlanmaktadır. Bu da Türk ilaç Endüstrisinde giderek artan bir tekelleşme eğilimine göstermektedir."

(Kaya Turgut 17/7/1977)

Pratikte her ne kadar Sayı. Sayı 72)

Görüldüğü gibi ilaç işvermenimizde bu eğilimi gösteren ilacın etmektedirler. Bu yoğunlaşma sadece tüketim alanında değil üretimde de Üretim alanlarında vardır.

Türkiyede 1957 de 6224 sayılı yabancı sermayeyi düzenleyen kanunla iyice hızlanan bu gelişme günümüzde % 85 Üretim yoğunlaşmasıyla devam etmektedir.

Bayer, BASF, Glaxo, Merck, Schering, Abbott, Boehringer, ve yabancı şirketlerle, Know-how, Patent, Royalty, Lisans anlaşmaları Teknoloji ithal eden yerli şirketlerle ortaklaşa bu gücü yoğunlaşmaya varılmıştır.

Gerikalan % 15'lik üretiminde ilaç teknolojilerinin ilmi verileri, bilimsel Preparatlarla ve oranlarda gerçekleştirilmektedir. Teknoloji ile ilgili ruhsatlarla belirli bazı şirketlere ilaç imal ettirilmesi şeklinde de kullanılan metoddur. Böylece tüm ilaç üretimi ve tüketimi ilaç teknolojisiyle tamamen kontrolüne girmektedir.

(Devamı başka sayfada)

İLAÇ SANAYİNİN SORUNLARI?

Kapitalist Şirketler ekonomisinin tek sorunu vardır. KÂR daha çok KÂR. Üretimin artırılması, tüketimin hızlandırılması, hep daha fazla kar etmenin sorunlarıdır.

"1-Sermaye artırımına izin verilmemesi ve tesislerin yenilenememesi

2-Ruhsat alımında büyük güçlükler.

3-İlaç fiyatlarının tespitinde güçlükler ve baskılar ilaç endüstrisini kârlı bir endüstri kolu olmaktan çıkarmakta ve müesseseler zarar eder halde çalışmaktadırlar.

4-Toplu sözleşmelerin yüklediği yükler taşınılmaz...."

(Kayaturgut a.g.y)

Sayın işveren böyle ifade etmektedir, ilaç endüstrisinin sorunlarını Sıra ile sorunları (I) inceleyecek olursak;

Sermaye artışına olanak yoksa nasıl ilaç sanayinde Yoğunlaşma olur? Nasıl Üretim ve Tüketim yirmiyeye varmayan şirketle yönlendirilir? Hem hekimin yazmaya alıştırıldığı hemde halkın kullanmaya alıştırıldığı; "Harika ilaç" Propogandaları nasıl yapılır?

Tek sözcükle sermayenin yoğunlaşmasıyla yani artışı ve diğeri Üzerindeki egemenliğiyle. Bunun içindirki istenilen fiyat verilmeyince hayati önem taşıyan ilaçlar birden bire yok olur, ilaçsızlıktan, bozuk ilaçtan ölümler artar.

Tesisleri yenilemek, yani yatırımlar demektir, yani yatırımlar ileri teknoloji içinse bir anlam taşır, oysa hep bilinirki milyarlarca varan yatırımları değiştirip, yeni teknoloji için yatırımlar yapmayr engelleyen hep tekellerdir. Nasıl olsa o Üretimde rekabet edecek başkası yoktur. Tesis yenilemek ancak masrafsız olarak daha fazla kâr getirecekse yapılır.

Ruhsat alımından yakınlık mümkün değildir. Emperyalist anayurtlarda Üretilen her ilaç çok şükürki (I) yurdumuzdada vardır ve hepsi ruhsat, royalty, patent ile girmiştir.

İLAÇ UCUZMU?

İstenilen fiyatları almaktaki zorluklar gerçekten var mıdır? Sorusuna Sanayicilerden başkasından olumlu cevap olmak gerçekten çok zor. YERLİ MUSTAHZARLARA MAHSUS FİYAT BEYANNAMESİNİ İNCELEYECEK OLURSAK:

Nobrium "Roche" 5 mg kapsül Beyanname no:0061 16.Eylül.1976 tarihli istemde imalatçı satış fiyatı: 8.31.31 T.L. istenmiş 16.12.1976 tarihinde 8.22.42 T.L. ile verilmiş.

Baralgin Amp.5x5 cc Türk-Hoechst Beyanname no:0188 imalatçı satış fiyatı:22.27.09 T.L. istenmiş 30.11.1979 tarihinde 19.43.93 T.L. verilmiş. Bunların eczaneye gelişleri Nobrium için:9.80 T.L. Baralgin için:20.80 T.L. ve Halka satılışında Nobrium:11.00 TL. Baralgin 26.00 TL. Olarak saptanmış. Hele kağıt üzerinde görülen sanayicilerin verdiği rakamlarla maliyet hesabı olarak Hammedde+ Ambalaj+ İşçilek ve direkt giderler= Sanai Maliyet Tutarı

$0.55 + 3.48 + 2.04 = 6.07$ TL. olan Nobrium'a 2.03 TL. Kâr verilince 8.10 TL. olmuş.

Örnekleri çoğaltmak mümkün ve görüldüyorki sanayicilerimiz aşağı yukarı istedikleri fiyatları alabiliyorlar. Üstelik o şirket ilacına ve yaygın kullanım sağlamış ve "onsuz hasta iyi olmaz" hale getirilmişse istediğini alamaması halinde YOK'lukla tehdit işi hallediverir. Günümüze gelinceye kadar bu 1976 fiyatlarının üstüne çok fiyatlar bindi 1979'a dek enaz üç defa daha zam alındı. Şimdi BARALGIN Amp.5x5 satış fiyatı :64.00 TL.dir. Bundan sonra Gerçekten acımalı ilaç sanayicilerimize örnekleri aslanın ağzında nerdeyse zarar edecekler.

Aynı örnekte(1976)sanayicilerin verdikleri rakamlarla 1 kapsül Nobrium'un ticari şekliyle fiyatı:34.0 kuruşa geliyor 100'lik klinik ambalajla ise 1 kapsül:19,5 kuruşa geliyor görüldüyorki % 42 lik bir ucuzlama olanağı var. Onun için klinik ambalaj sanayicinin aşırı direnciyle karşılanıyorsa gerek.

(Devamı Arka Sayfada)

Bildirilen beyannameler incelendiğinde hammaddede ila ilgili verilen rakamların hiç birinde bir indirim yapılmadığı görülmektedir. Yani üretici bir kapsül, veya bir tablet'te su katma maddeleri ve yardımcı maddeleri kullandım dedimi iş bitmiş oluyor.

Hammaddelerin çok az alınmasında, özellikle kapsülleri birim üretilen miktar çoktur. Pek çok şirket ana ilaç şirketlerinin yanısıra ayrıca olarak çalışmakta ve ila ile ilgili kadar hammaddeleri ila ile ilgili fiyattan ithal edilmektedir.

Bir ara en ucuz satan yerden hammaddede alımı zorunlu hale getirilmiş ama fiilen uygulanmamıştır.

Daha uzun mül edilebilecek bazı ila hammaddeleride; Üretilen miktarın az olacağı dolayısıyla aşırı kârlar sağlanmayacağı için imal edilememektedir. Sonuç olarak İLAÇ FABRİKASI (I) ucuzlayabilmesi mümkündür, ama tükellerin aşırı kâr burda karşısında direnerek.

İLAÇ YABANCILIK- TÜKETİMİN KATILIMLARI

Halkımız ila yabancılardır. İla üretimiyle yakından ilgili olan eczacı bile ila yabancılardır, tamamen tükellerin denetimini altındaki her ürün meta olarak belirlemek ve KAR amacına yönelmektedir. İlaçta'da halk sağlığı bir yana itilmekte sadece kâr amacına yönelmektedir. Sağlıksız yaşam koşulları, koruyucu hizmetlerden ve beslenmede yoksun bırakılan halkımızın ila ihtiyacı hızla artmaktadır. Bunun sonucu sağlığınıza kavuşmak için başvurana tedavi edici yardım yapılmaktadır (I) Tabiki bu yardımında sınırlı olduğu, herkese olmadığı açıktır. Ruşartlarda KORUYUCU sağlık hizmetlerinden hiç bahsedemiyoruz.

Giderek daha çok ila şirketlerinin etkisi altına giren hekim ve eczacı bile ila yabancılarda tedaviyi bile sonuç alamamaktadır. Pratik kullanımı olan Antibiyotik, Analjezik, Vitamin, sinir ve öksürük ila ları sorumlu denetiminden yoksun olarak hızla kullanılmakta ve hızla alışkanlık haline getirilmektedir. Propaganda araçları, lüks ambalajlar, Makine gidemeye ve yoksulluk ila tüketimini hızla karşılamaktadır.

Her tüketim artısında ila şirketlerine yaramaktadır. Bunun sonucu olarak arz-talep ilişkisi öne sürülürken ila piyasaya yetiştiremediğini iddia eden sanayiciler çıkmaktadır. Sanki vatandaşın cebinde tonlar tonlar para, piyasadaki ila ları almış ve yeni gelen ila ları kapmak için kuyrukta bekliyor. Talebi arttıran sorumlulardan biride ila şirketleridir ve böylece arz-talep şirketleri belirlemez, şirketler arz-talebi belirler.

Yatırım alanları açısından ila ve kimya endüstrisi kârli alanlardır. Biridir. Yatırım paylarına bakıldığında ila sanayi üst sıralardadır.

İla şirketlerinin sermaye arttırımında kullandıkları birdiğer yöntem hisse senedi satışlarıdır. Biraz incelendiğinde, Romacik Bankalarının yaptığı hisse senetleri içinde Bolca dava, Mustafa Nevzat, Dozacıbaş, Pöbe gibi şirketlerin senetlerine sıkça rastlanır ve herbirinin % 20-30 temettü dağıttıkları (Tak gazteler) itibarla (*) ila edilir.

Bütün bunlardan anlaşıldığı gibi ila sanayinin sorunları diye öne sürülenler tutsarsızdır.

İŞÇİ ÜCRETLERİNDE ARTIMLAR HESAPLANMAZ ÜSTÜNE

Bir malın üretilmesi Sermaye, hammadde, işçi, Kâr Faktörlerinin varlığı ile mümkün olabilmektedir.

Sermaye içinde Fabrika binası, Makineler, Aletler ve Hammaddeler Sabit Sermayedir. İşçiye Ödenen Ücret ise Değişir Sermayedir, Kapitalist Ekonomide Sabit sermaye, Değişir sermayeye göre hızla büyür. Yani Kapitalin Oranlık bileşimini yükselir.

Yatırımlar, teknoloji yenilikleri giderek daha uzun işçiyi ve daha az sayıda ihtiyaç bırakır. Ancak dağlar gibi sermaye, makineler, fabrika ve makineler olsa insanlığı olmaksızın bir mal üretilmez. Örneğin İşçiler Üretimin vazgeçilmez üyesidir.

Türkiyede yaklaşık 17.000 kişi ila sanayinde çalışmaktadır. Bunun 100 si Üretim dışında, pazarlama, propaganda vb. alanlarında çalışmaktadır.

İmalatçıların verdikleri fiyat beyannamelerine bakıldığında; hammaddede için belirtilen fiyatların yanında işçilerin ücretleri de belirtilmektedir. Bu

1976'da 11.00 TL. fiyat verilen Nobrium 5 mg'ın işçilik tutarı 2.04 olmaktadır. Bu durumda işçi ücretleri % 50 artsa (ki bu son derece iyimser ve örneği azdır.) ilağın fiyatının artmadığını düşünsek bile bunun maliyetteki payı % 26 yı ancak bulur. Yani işçi giderleri artışı ilağ fiyatına % 100 zam istemeyi hiçbir zaman gerektirmez.

Bir nesnenin değer alabilmesi, mal olabilmesi içinde bulunan maddeleşmiş emek ile mümkündür. Bu maddeleşmiş emeğe ödenen ücret hiçbir zaman gerçek ücret değildir. Daima içinde ödenmemiş emek taşır. Bu ödenmemiş artı değer üretim sürecinde sanayiciye büyük bir zenginlik yani sermaye sağlar.

Yani ilağ piyasaya çıkmadan bile varlığında kâr'ı taşımaktadır. İNDİREK MALİYET GİDERLERİ NELERDİR?

Bunların kağıt üzerinde görülmesi mümkün değildir, bu imalatçının keyfine göre düzenlenmiş ve somut hiçbir değerden yoksundur. Fiyat oluşumu sırasında indirimlerde daha ziyade bu indirekt giderler üzerinde ve kısmi indirimler sağlanabilmektedir.

Tabiki verilen fiyattan hoşnut olmayıp ilağ yokluğuyla tehdit oları olmazsa bu durumda fiyat alınsa bile piyasada gene ilağ bulunmamaktadır.

İLAÇ ŞİRKETLERİ DAHA FAZLA TÜKETİMİ ZORLUYOR...

İlağ tüketimini arttıracak, şirketlerin satışlarını daha fazla garantiye alacak girişimler gözlenmektedir. Geçmiş dönemde Genel Sağlık Sigortası şimdi Ulusal Sağlık Hizmetleri Sigortası şeklinde düşünülen girişimlerde eğer prim ödemek sistemi ile SİGORTA kurumu getirilirse : Şirketler küçük oranlarda eczanelere, depolara ilağ vermektен kurtulacak, bol miktarda ve karşılığı garanti olarak devlete ilağ satacaktır. Günümüzde Sosyal Sigortalar Kurumu'nun Ordu'nun ve Kamu sağlık kurumlarının ilağ alımları çok fazla artacaktır. Bu da tüketimin artmasına hizmet edecektir.

SONUÇ OLARAK :

TÜKETİMİ ARTTIRMAK YERİNE BİLİNCİ TEDAVİ ve KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİNE YÖNELİNMELİDİR.

TÜM SAĞLIK HİZMETLERİ ÜCRETSİZ OLARAK HALKA ULUŞTIRILMALIDIR.

İLAÇ YOKLUĞU ve İLAÇ PAHALILIĞININ ÖNÜNE GEÇİLMELİ, ŞİRKETLERİN İLAÇ ve HALK SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ KEYFİ TASARRUFLARI ENGELLENMELİDİR.

Hammaddenin ve ülkede imal edilmeyen HAYATİ İLAÇLARIN İTHALATINDA SPEKÜLAYONLAR ÖNLENMELİ, BİLİNCİ ve UCUZ TİCARET YOLU SEÇİLMELİDİR.

SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN SAĞLIK POLİTİKASINDA SÖZ ve KARAR SAHİBİ OLMALARI SAĞLANMALIDIR.....

.../.../.../.../.../...

... .. HABERLER

Ordu'da yeni hazırlanmakta olan Tam Şiire Yasası uy ulmasına göre: Eczacıların uzman olanlarına %50 tazminat verileceği, uzman olmayanlara ise hiç bir tazminat verilmeyeceği durumu ortaya çıkmaktadır. M.S.B tarafından hazırlanan kanuna göre hemşire, sağlık memuru, yüksek hemşire okulları mezunlarına ve diğer sağlık personeline uygulanacak olan hakların 14'ü uzman 14'ü asistan olan 97 asker eczacısının hepsine uygulanması için ANKARA ECZACI ODASI olarak girişimde bulunmaktadır.

22.Mart.1979 Pazar günü Ankara Eczacılık Odası Yönetim Kurulu Başkanı Necati BOYACIOĞLU Başkanlığında bir heyet Eczacılık işleri Genel Müdürlüğüne atanan Eczacı İbrahim SEZGİN'i ziyaret ederek çeşitli mesleki konularda bir görüşme yapmışlardır. Genel Müdür Eczacı Kâr hadlarının artırılması ve Belediye zabıtalılarının Eczaneleri kontrolünün engellenmesi konusunda girişimlerde bulunduğunu belirtmiştir.

14.Mayıs.1979 Eczacılık Günü ile ilişkili çalışmalar sürdürülmekte ve çalışmalar için işyeri temsilcileri ile görüşmeler yapılmaktadır.

HALK SAĞLIĞI (Sakın Özgür)

Anayasa Madde 49: "Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içersin de yaşayabilmesini ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla görevlidir."

Evet, devlet, Halk Sağlığının gerçekleştirilmesinden, yani sağlık hizmetlerinin halka eşit ve yaygın olarak ulaştırılmasından sorumludur. Ne var ki şimdiye dek bu sağlık hizmetlerinin ne eşit olarak ne de yaygın bir biçimde verilebildiğini söyleyebiliriz. Halk Sağlığı konusunda devletin ciddi, tutarlı bir sağlık politikası olmamıştır. Kalkınma Plan Hedeflerini incelediğimizde de görmekteyiz ki yapılması vaat edilen hizmetlerin birçoğu hiç yapılmamış, yapılanların da ancak yarısı gerçekleştirilmiştir. Bunun nedenlerini ülkenizin sosyo-ekonomik yapısında aramalıyız. Ünlü kuramcı Grotjahn'ın dediği gibi:

"Bir kişinin veya toplumun sağlık düzeyini belirleyen, kişinin hastalanmasına veya ölümüne neden olan biyolojik ve fizik etkenleri oluşturan veya bunların etkisini koşullayan etkenler sosyal ve ekonomik etkenlerdir."

Kısacası sağlık sektörünün gelişini de yine ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum ile koşullamıştır. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durum ise yürekler acısıdır. Çünkü bilindiği gibi ülkemiz geri kalmış bir ülkedir ve emperyalist-kapitalist sistemde yer almıştır tüm bağımlı sömürge ülkelerde olduğu gibi. Bu ülkelerde ülkeyi yöneten ekonomiyi yönlendiren, o ülkelerin hakim sınıfları değil, hakim sınıflara da yönlendiren emperyalistlerdir. İktisadi yapıdaki bu direkt bağımlılık, ülkenin tüm sektörlerine de yansımıştır. Sağlık sektörünün yetersizliği ve çarpıklığı da bu temelden kaynaklanmaktadır. Herşeyin kâr esasına dayandığı, üretimin amacının aşırı kâr ve artı-değer üretmek için üretici güçlerin amansızca sömürsü olduğu kapitalist sistemde sağlık sektörü ve hizmetleri de bu olgudan farklı düşünülemez.

Kapitalist üretim tarzının egemenliği altında, sağlık hizmetlerinin üretimi de meta üretimi niteliğine bürünmüştür. Sağlık hizmetleri de diğer tüm hizmetlerde olduğu gibi, pazardan belirli bir fiata alınıp, bilirdir bir metaya dönüşmüştür. Dolayısıyla, ancak kazanç kaynağı olduğu ölçüde hakim sınıfları ilgilendiren Halk Sağlığı konusundaki beklentilerimiz biraz gülünç olmaktadır. Ne var ki biz devletin sağlık hizmetleri konusunda neler yapması gerektiğini, bu gerekenlerden şimdiye dek ne kadarının gerçekleştirildiğini, veya neden daha iyi şekilde gerçekleştirilmediğini halka anlatmak, onlara bu konuda aydınlatmak zorundayız. Bu nedenle önce ülkemizin sosyal ve ekonomik gelişimini özellikle de bölgeler arası farklılıkları, nedenleriyle incelememiz gerekir. Ülkemizde bölgeler arasında varolan büyük farklılıklar, esasen az gelişmiş ülkelere

ilerki yıllarda da gelişmesini önleyecek bir durum yaratmaktadır. Tüm bunlar dikkate alınarak az gelişmiş bölgelere devletin giderlerinden daha büyük oranda pay ayrılması zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde durum tam tersinedir. Nüfus başına düşen ortalama eğitim masrafları Ankara, İstanbul gibi ortalama kültür düzeyi en yüksek illerimizde en fazla, okur-yazar oranı en düşük illerimizde ise en azdır.

Nedenlerini incelediğimiz bölgeler arası farklılığın en yoğun olduğu Doğu ve Güneydoğu yörelerimiz doğaldır ki aynı zamanda kültür seviyeleri de en düşük olan bölgelerdir. Bu nedenledir ki sosyal değişikliklere, mevcut sosyal değerleri ve hayat şartlarına tehlikeye düşürecek inancıyla daha az açıktırlar. Okur-yazar oranının da en düşük olduğu bu bölgelerde halk geri kalmış kültür nedeniyle de okul sayısının artmasına pek istekli görünmemektedir. (Tablo I'de ilk okulu bitirme oranları verilmiştir.) Çünkü okula giden her çocuk tarladan eksilecek bir kişidir, bu da zaten geri üretim ilişkileri içerisinde çalışmaya ve ekmeğini topraktan çalışarak çıkaran insanları tedirgin etmektedir.

TABLO I: İlkokulu bitirmiş nüfusun bölgelere dağılımı.

Marmara Bölgesi	%19.41
İstanbul	%29.1
Çanakkale	%7.6
Ege Bölgesi	%18.82
İzmir	%27.1
Kütahya	%13.5
Orta Anadolu	%14.8
Çankırı	%27.8
Yozgat	%1
Karadeniz Bölgesi	%11.8
Artvin	%17.5
Ordu	%7
Akdeniz Bölgesi	%15.7
Burdur	%22
Maraş	%7.5
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	%5.5
Gaziantep	%9.5
Siirt	%4.2
Doğu Anadolu Bölgesi	%6.9
Erzincan	%12.5
Tunceli	%1.1

Kapalı bir ekonomiye sahip bu yörelerimizde tarım ve hayvancılık temel geçim yoludur. Birçoğu topraksız olan köylü, başkasının (ağalının, beylerin) toprağını işleyerek geçimini sürdürür. Feodal yapılarını sürdüren, ağa ve şeyhlerin tahakkükünden kurtulmaması bu topraksız köylüler de tarım sektöründe bir istihdam sorunu yaratmaktadır.

"Yaklaşık 3 milyonluk işgücü fazlasının 740.000 kadarı Ekim 1977'nin sonunda tarımsal istihdam içinde gizli bulunan işgücü fazlası grubu-

dur. Toplumsal işgüç fazlası sayıca daha az da olsa, en fazla yıllar olan Temmuz-Ağustos'ta gizli işsiz durumundadır. Sonuçta önemli ölçüde mevsimlik kamusal işsizlik yanında bir miktar sürekli tarımsal gizli işsizlik de bulunmaktadır." (DPT 4.5 Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri, Cilt I, s.35)

Gelinin en geniş ve dağılımına mensuk grubu çiftçiliktir. Bu grubun bir yandan küçük işletmeler şeklinde parçalanması, öte yandan giderek büyüyen bir bölümünün sınırlı ellende toplanması bu dengesizliğin nedeni midir. "Geliri 5000 TL'nin altında olan, tarımla uğraşan hanelerin %28,5'i tarım gelirininin %3,6'sını alırlarken, hanelerin %2,4'ünü oluşturan ve geliri 100000 TL'nin üstünde olan hanelerin tarımsal gelir payı %28,6'ıdır." (Başb. DPT 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri, Cilt I, s.28)

Feodal görünümünü bugüne dek muhafaza eden ve mahrumiyet bölgelerinde yaşayan vatandaşlarımız ailelerini geçindirecek geliri sağlamada güçlük çekmektedirler. Bunun sonucu olarak, özellikle de çocuklar aç, yorgun ve sık sık da hasta olmaktadır. Özellikle kuru bir ilimize sahip bulunan Güney-Dogu illerimizde besin azlığı ve yaygın gibi konuşulabilecek sorunlar giderek artmaktadır. Nüfusu etkileyen bir temel öge olan ölümler de bölgeler arasında ve zaman içinde belirgin farklılaşma göstermektedir.

Türkiye'de çocuk ölümleri oranı oldukça yüksektir. "1975 yılında tüm il ve ilçelerin merkezlerindeki ölümlerin %29'unu bebek ölümleri oluşturmıştır." (Başb. DPT 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri, Cilt I, s.33) Ülkemizdeki ölümlerin %51'ini, 0-5 yaş arasındaki çocuk ölümleri oluşturmaktadır.

Bu ölümlerin çoğu alt yapı tesisleri yetersizliği, çevre sağlığı koşullarının elverişsizliği ve beslenme yetersizliğine bağlı gastroenterit, pnemoni ve bulaşıcı hastalıklar (özellikle kızamık) dan olmaktadır. Geri kalmış yörelerde bu oran en yüksektir. (Ör. Tablo II)

TABLO: II (TOB, Sayı 23, Sayfa 29, 1977)

Etinesgut ve Çubuk Bölgeleri ile Ankara ili ve tüm Türkiye'den bildirilen bulaşıcı hastalıklar (1976)

	Etinesgut ve Çubuk		Ankara		Diğer iller		Türkiye	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Tifo	16	2.3	99	14.2	596	35.3	695	100
Paratifo	104	22.1	266	36.5	205	43.5	471	100
Dizanteri	537	43.1	1085	37.0	162	13.0	1247	100
Boğmaca	96	3.9	401	16.4	2039	83.6	2440	100
Kızıl	93	3.7	508	20.4	1985	79.6	2493	100
Kızamık	1453	6.6	4906	25.6	16834	74.4	21740	100
Epi. Menenjit	20	1.2	82	4.9	1607	95.1	1689	100
Enf. Hepatit	144	1.1	1337	11.0	10766	89.0	12103	100
Brusella	6	0.7	17	2.6	52	6.9	69	100
Çarbon	10	5.2	27	8.9	276	91.1	305	100

Nüfus (1976) 122135 0.3 2710240 6.6 38460212 93.4 41170452 100

Yapısal bozukluklardan kaynaklanan bu tür sağlık problemlerini çözmek, yöre halkının ekonomik sorununu çözmekle gerçekleştirebilir. Sonelardir dillerden düşürülmeyen, ana salt politikacılara oy malzemesi teşkil etmiş olan Toprak Reformunu bir an önce yaşama geçirmek, sağlamsu bu alanda atılacak en önemli adımdır.

Kırsal alana götürülen sağlık hizmetlerinin yetersizliği Bizat Devletin kendi istatistiklerinde de yer almış ve kabul edilmiştir. III. Plân döneminde de Sağlık Ocacı ve Sağlık Evlerinin yapısında plân hedeflerinin gerisinde kalmıştır. (Bu durum, biraz da yapının tamamlanma birimlere gereken araç ve gereğin sağlanamamasından doğmuştur.) Ayrıca Sağlık Evi ve Ocaklarındaki sağlık personeli kadroları doldurulmasında ve sağlık personeli sağlanmada süregelen dar boğaz devam etmiştir. Bölki illerdeki yoğunlaşmalar henüz devam etmektedir. III. Plân döneminde yatak ve doktor sayısındaki artışlar, yatakların ve doktorların iller ve kurunlar arasındaki dağılım gözönüne alındığında, varolan dengesizliğin sürdüğünü göstermektedir.

1977 yılında onbin kişiye düşen yatak sayısı, 46 ilde 20 ve daha düşüktür.

HASTA YATAKLARININ İLLER ARASINDAKİ DAĞILIMI (1977yılı)

(Başb. DPT 4. Beş Yıllık Kalkınma Plân Hedef. Cilt I,
Sayfa: 250)

Yatak sayısı 10000kişi	İl sayısı	İl Adı
I-10	15	Adıyaman, Bingöl, Bitlis, Çankırı, Cümüşhane, Hakkari, Yozgat, Maraş, Kırşehir, Mardin, Muş, Niğde, Siirt, Sincir
II-20	31	Adana, Afyon, Ağrı, Antalya, Artvin, Aydın, Bilecik, Bolu, Burdur, Çorum, Denizli, Edirne, Antep, Giresun, Hatay, İçel, Kars, Kırklareli, Konya, Malatya, Manisa, Muğla, Nevşehir, Ordu, Rize, Malatya, Sakarya, Samsun, Sivas, Tokat, Tunceli, Van.
2I-30	12	Amasya, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Erzincan, Kayseri, Kastamonu, Kütahya, Trabzon, Uşak, Zonguldak.
3I-40	4	Erzurum, İzmir, Kocaeli, Tekirdağ.
4I-50	2	Ankara, Eskişehir.
50	3	Elazığ, Isparta, İstanbul.

Bu ağır gelişme ise, yatırım ve insan gücü kaynaklarının yurt düzeyine dağılışı açısından koruyucu hizmetlerin aleyhine olmaktadır.

Kentlere gelince, kapitalizmin çarpık olarak gelişmesi, sürec

içerisinde kırsal toplulardan kentsel sanayi toplumuna döndüğünü içerir. Kırsal alandaki kaçınılmaz ekonominin bunalımına, sanayileşme merkezleri doğru koçun yoksul köylü yığınları şehirlerin de en yoksul kısmını oluştururlar.

Kırsal alandan kentsel alana göç edenlerin sayısının çokluğu ve bunların gelirlerinin düşüklüğü, özellikle, kentlerin çevresinde kolay inşa edilen, düşük kaliteli konut yapımına ve kentin düzensiz büyümesine neden olan, belediye hizmetlerinden yoksun geçekonda sorununu büyük ve karmaşık bir sorun biçimine getirmektedir. Sanayileşme ile birlikte göçler (kır-kent göçü), bir göç politikası özellikle uygulanmakla birlikte, kaçınılmaz olmaktadır. 1960-1965'de 330000 dolaylarında olan kır-kent göçünü, 1970-1975 döneminde 2-3 milyona ulaştığı saptanmıştır. Bu ise kentle bir uyum sağlayamamış ve ekonomik sorunlara yeni "işsizlik" sorunları giderek büyüyen bir işsizler yığınının oluşmasına neden olmaktadır. Kendi konutlarını, vardıkları şehirlerin buralarına dibi de kendi elleriyle yapmak zorunda kalan bu insanlar, köç ederek geldikleri kentlerde ne oldukları işi, ne yeterli bir sosyal güvencesi, ne de uygun sağlık koşullarını bulamamışlardır. Çünkü sermaye, bu işsizler yığının- dan en yüksek emek arzı, buna karşılık en düşük ücret düzeyine razı olmalarını istemektedir. Büyüme hırsı içindeki sermaye, bu yığınların konut, sağlık, temiz su, iyi beslenme, sosyal güvence...v.s. taleplerini ısrar ederek görmezlikten gelirken, onların oluşturduğu ucuz emek birikiminin kendi güdümüne sokup iyice kullanmaktadır. Bu durum ise haklı olarak kesimin muhalefetini artırmaktadır.

Gecekondulardaki çocukların en çok gastroenterit, pneumonia kızamıktan ölmeleri bu bölgelerdeki çevre sağlık koşullarının durumu hakkında yeterince aydınlatır bizleri.

Her sene görülen kolera olayları "Kolera yoktur. Abut barsak enfeksiyonu vardır." diyerek halktan gizlenmeye çalışıldıkça, sorunun zümelenmesi için gerekli ilgi gösterilmedikçe, bu sorunlara aynı çevre ler, yarın halkla karşı karşıya geleceklere.

Biz, Halk Sağlığı sorununun temelden Devlet tarafından çözül- bileceği kanısında değiliz. Devlet, senelerden beri olduğu gibi aynı k- sır döngü içerisinde birtakım geçici, aldatıcı, ilk bakışta iyi olduğu- nılan önlemler alacaktır ve halka bununla yetinmesini söyleyecektir. r- rada görür sağlık emekçilerine düşmektedir. Sağlık emekçileri halkın çinde bulunduğu sorunun bilincinde olarak, örgütlü mücadeleye ile- leti halk sağlığı konusunda kesin ve tutarlı bir politika izlemeye halk yararına çözümler getirmeye zorlanabilir.

Sağlık politikası ülkemizin geri kalmışlığı gizlenmesinin niden belirlenmeli ve kendi sınıfı koşullarına yönelik olarak pratik

keler geliştirilmelidir.

Tedavi edici hekimliğin ülkemiz şartlarında lüks olduğu, bu anlamda koruyucu hizmetlerin gelişimine katkıda bulunacak bir Sağlık Eğitim Plânının geliştirilmesi gerektiği her fırsatta vurgulanmalıdır.

Uzun süreler alan ve uygulamada ticarî amaçla yönlendirilmiş "ihtisaslaşma" olgusu bizim yapımızdaki bir ülke için savurganlıktır. Çünkü ihtisaslaşma, pratikte uygulama alanı olmadığı için kalifiye sağlık elemanlarının "Beyin Göçü" dediğimiz şekilde yurt dışına gitmesine yol açmaktadır. Oysa kendi halkımıza hizmet göstürecek yeterli sağlık personeli bulunamamaktadır. Bu nedenle, sağlık eğitimi en pratik bilgileri verebilecek şekilde yeniden yönlendirilmelidir. Böylece hem nicelik hem de nitelik olarak gelişecek olan Sağlık personeli, bölgelerarası farklılıklar da gözönünde tutularak önce, en fazla gerekli olan bölgelere akıtarılmalıdır.

Halen sayısı az olan Sağlık Ocakları ve Sağlık merkezleri artırılmalı, gerekli araç, gereç ve personel sağlanmalıdır. Burada en büyük engel ulaşım sorunu olarak karşımıza çıkmaktaysa da bu sorun, ilgili bakanlıklar arası koordinasyon ve ortak çalışmalarla giderilebilir ve arazinin elverişsizliği bahanesiyle yıllardır el uzatılmamış Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine de Sağlık hizmetleri daha iyi bir şekilde ulaştırılabilir.

Kanımızca Sağlık Bakanlığı'nın yanı sıra, Bayındırlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı İmar ve İskan Bakanlığı ve Enerji Bakanlığı gibi Bakanlıklar Halk sağlığı konusunda birleşik adımlar atmak zorundadırlar. Ulaşım ve taşımacılık sorunları, kültür ve eğitim düzeyinin düşüklüğü, yol, su, elektrik tesislerinin yetersizliği, genelleşen Alt-yapı tesislerinin eksikliği gibi giderek büyümekte olan bu sorunlar çözülmemeye yönelinirse sonra ki bu bir anlamda sağlık sorunlarımızda büyük ölçüde hafiflemesi demektir. Burada bizlerin görevi, getireceğimiz türü çözüm önerilerini ilgili kurumlara, bakanlıklara iletmek ve devletten daha özlu çözümlere yönelik adımlar atılmasını sağlamaktır.

Unutulmaması gereken olur ki halk sağlığı sorunları, gerçek anlamda, ancak yıllardır ağır sömürü altında ezilmiş olan halk yığınları tarafından çözümlenebilir. Bu alanda biz sağlık emekçileri olarak bu mücadeleye katkıda bulunabiliriz ancak,

Ve Anadolu'da açlık
Anadolu'da pislik ve hastalık,
Kısacası ölüm kol geziyor Anadolu'da
Yeni ve teptaze canlar almak için ...
Onlar,
Karınları şiş

Gelişmemiş çocuklarımız
Kocaman gözleri
Anlayamıyorlar bu ölümü
Zu yokoluşu,
Ayıbdır hepimizin Anadolu dramı.

J. Amer. Med. Ass. -1977

RİFAMPİN DOĞUM KONTROL HATLALI VE HAMİLELİK

Bilindiği gibi rifampin tüberküloz tedavisinde kullanılan bir ilaçtır. Rifampin bileşimi ile doğum kontrol hapı alırken hamile kalan 7 hastanın yanı sıra aynı ilaç kombinasyonundan olan 8'inci hastanın iki kez hamile kaldığı bildirilmektedir.

Rifampin, Rifamycin B'nin semisintetik antibiyotik derivativesidir. Akciğer tüberkülozunda kullanıldığı gibi Neisseria meningitidis taşıyan hastalarda kullanılır. Aynı zamanda bir hastanın Rifampisin ve doğum kontrol hapı alırken iki kez hamile kaldığı görülmüştür. Böyle bir olaya ilk kez rastlanmıştır.

OLAY TAKDİMİ

23 Temmuz 1973 de 28 yaşında Evli bir kadında en belinin yakınına olacak öksürme görülmüştür. Bu hasta 1970 yılında tüberküloz geçirmiş ve izoniiazit ve amikloksisilyumsalisilat ile bir yıl tedavi görmüştür. 1 Temmuz 1973 de yapılan kültürler Mycobacterium Tüberkülozis için pozitif bulunmuş hastaya günde 300 mg. İzoniiazit, 800 mg. Etambutol HCl ve 600 mg. Rifampin verilmiştir.

14 Ocak 1976 da hastanın 6 haftalık gebe olduğu farkodilmiş. Bu arada hasta doğum kontrol haplarını (ki bunlar 0,5 mg Norgestrel ve 0,05 mg Etinil estrodiol'dur) düzensiz alıyormuş. Hasta bu hapları devamlı idda etmiş. 14 Ocak 1976 da isteğiyle kürtaj olmuş ve yine tüberküloz tedavisi için gerekli 3 ilacı ve doğum kontrol haplarını almaya devam etmiş.

Temmuz 1974 de hastanın yine hamile kaldığı görülmüş. Hasta doğum kontrol haplarını eksiksiz aldığı idda etmiş, aynı zamanda düzenli olarak İzoniiazit, Etambutol ve rifampin de alıyormuş. Ancak bu kez çocuğu alırmayıp Anti tüberküloz tedavisini keşmiş ve sıhatli bir çocuk dünyaya getirmiş

YORUM

Dünya literatüründe, rifampin alınına sonucu görülen gebelik ve menstrosyon bozukluğu hakkında 10.000 bildiri vardır.

1973 yılında doğum kontrol hapıyla rifampin alan 5 kadının hamile kaldığı bildirilmiştir. Daha sonra yine bu haplardan alıp hamile kalmış 2 hasta daha bildirilmiştir.

Reimers ve Jezek doğum kontrol hapı ile rifampin alan 88 kadından 62 sinde menstrosyon bozukluğu gördüklerini bildirmişlerdir. Rifampin yerine başka anti tüberküloz kullanıldığından % 4 oranında menstrosyon bozukluğuna rastlanmış gebelik haline ise rastlanmamıştır.

Sadece doğum kontrol hapı alıp başka ilaç kullanmaya bir grupta hastada ise % 2-3 oranında menstrosyon bozukluğu ve % 0-2-1,7 oranında gebelik görülmüştür.

Altschuler ve Valenteen 1974 yılında rifampin ile beraber doğum kontrol hapı alan bir hasta da menstrosyon bozukluğu görmüşler. Ancak Rifampine 11 gün ara vermişler ve menstrosyonun düzeldiğine şahit olmuşlardır.

Doğum kontrol hapları ile rifampin arasındaki karşılıklı etki tam anlamıyla anlaşılmış değildir. Birçok teoriler olmakla beraber en önemlileri menstrosyon teorisi ile CONTRASTIVE ACTION teorisidir.

Eczacılar kooperatif kurucuları

Halkı aradığı ilacı verebilmek ve ucuzla satılabilmek amacıyla, eczacıların ülke çapında kooperatifleşmeye gidecekleri ve bununla ilgili ön çalışmaların tamamlanmış olduğu bildirildi.

Türk Eczacılar Birliği 2. Bölge Ankara Eczacı Odası Başkanı Necati Boyacıoğlu tarafından Türkiye'deki tüm eczacılara yapılan duyuruda, kooperatif ana sözleşme taslağının üretin, tomin, dağıtım kooperatif şeklinde alınmasının önerildiği belirtilerek şöyle dedi:

"İlaç tomin ve dağıtım ile ilgili yeni örgütlenme modeliyle, Ankara bölgesi dışında, Balıkesir ve Manisa illerinde çalışmalar yapılmaktadır. İlaç taşıma ile eczane arasında yorulan ceza dopeleri, değişen ekonomik koşullarda eczacılara hizmet ilahtinini, kendi karlılıklarına değrultusunda değiştirmektedirler. Sen bir yıl içindeki gelişin, eczanelerini ekonomik darbeğazi sekmiş, ek sermaye aramaya zorlanmıştır. Bu nedenle kurulması düşünülen kooperatifin ana sözleşme taslağını hazırlayan komisyon, kooperatifin üretin, tomin ve dağıtım kooperatifi şeklinde kurulmasını, üretin kurulu önerdi. İlk aşamada tomin ve dağıtım ile uğraşacak kooperatifin amacı, kar değil, hizmet ilahtini olacaktır.

B'GİRS'K ENFEKSİYONU EN ÇOK GEÇEKONDULARDA GÖRÜLÜYOR

Başkent'in geçekendu sentlerinden epe mahalləsi sakinleri sularını hemem tuvaletlerinin yanında açtıkları kuyulardan sağılamak zorunda kalmaktadırlar. Bilindiği gibi başkent'te bağışarak enfeksiyonu en çok geçekendu sentlerinde görülmektedir. Kenuyla ilgili olarak Yurt Haberler Ajansı muhabirine bir açıklama yapan Ege mahalləsi sakinleri en çok bir salgın hastalığın herktüklerini belirttik "Sularımıza fseptik çukurlarının yanında açmak zorunda kaldığımız kuyulardan tomin etmekteyiz. Ustelik her evde kuyu bulunmaktadır. Kuyularından istifade ettiğimiz kışılara gittiğimizde bazen kışılardan su alındığını söylenmektedirler. Bu durum da derede bulunan kuyuya gidiyoruz. Yani adeta işkence çekiyoruz" demektedirler.

ANKARA'DA OKULLAR SALGIN HASTALIKLARIN KARSI DEZENFEKTE EDİLİYOR

Ankara Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğüne bağlı ekipler, salgın ve bulaşıcı hastalıklara karşı, belediye sınırları içindeki okullarda sağlık denetlimlerini sürdürmektedirler.

Sağlık İşleri Müdürlüğüne bağlı ekipler okul müdürlerinin başvuruları üzerine okullarda sağlık denetlimleri yapmaktadır. Bu arada hastalık görülen okullar dezenfekte edilmektedir. Yetkililer sosyal yaşamın düşük olduğu, dar gelirli çevrelerde sağlık hastalığının ön saraya aldığına" söylenişlerdir. Aynı yetkililer, okul ve cezaevi gibi yerlerde çok ayı içinde yapılan sağlık kontrollerinde 30 sarılık, 15 kızamık, 10 tifo, 15 kızal, 13 bağış ve 10 uyuz olayına rastlandığını açıklamışlardır.

ŞEKER HASTALRI İÇİN "SUNI PANKREAS" YAPILDI

Yale Üniversitesi araştırmacılarının diabet hastaları için kandaki şeker seviyesini düzenleyen "Sunı bir pankreas" geliştirdikleri bildirilmiştir.

"The new England Journal Of Medicine" dergisinde yayınlanan bir yazıda, sunı pankreasın, peşpe şeklinde olduğu ve bele tükilen kenere yerleştirilen bir şırınga vasıtasıyla kenar enstülin verdiği normal bir pankreasın bütün görevlerini yerine getirdiği belirtilmiştir.

Sunı pankreasın kandaki şeker seviyesinde meydana gelen dalgalanmaları önleyerek, damarların tahribine de mani olduğu kaydedilmiştir. Oysa klasik enstülin inöleriyle, kandaki şeker seviyesinin artma ve azalmalarının meydana gelmesi önlenmiyordu.

Araştırmacıların Dr. Fulig, sunı pankreasın bele tükilen kenere yerleştirilen bir pompa şeklinde olduğunu, ancak ilerde bu pompanın küçültülerek deri altına yerleştirilebileceğini belirtmiştir.

Kandaki şeker seviyesini dengeleyen enstülin hormonunu salgılayan pankreasın bezuk gelişin sandan kaynaklanan şeker hastalığının kirlüğe ve böbrek yetmezliğine yol açtığı ve ölümlere sebep olan şiddetli hastalık olduğu doktorlar tarafından açıklanmaktadır.

(Devamı arka sayfada)

DOĞUM KONTROLİNDE KULLANILAN 3 BİNDEN FAZLA BİTKİ VE R

Dünya'da doğum kontrolünde kullanılabilecek ve insan üremesini etkileyebilecek üçbinden fazla bitki olduğu bildirilmektedir.

Dünya Sağlık teşkilatının bu konuda yaptığı araştırmalar sonucu 3000'den fazla bitki kullanılabilecek 300 kadar bitki saptanmıştır. Bitki özləri üzerinde yapılar gelişmeler sırasında bazı özlerin insan sağlığı açısından zararlı olduğu saptanmıştır. Altı merkezde sürdürülen çalışmalar sonucunda bilimsel olarak hem kadınlar hem erkekler tarafından kullanılabilecek bitki özləri geliştirmek için çalışmalar yapılacaktır.

Dünya Sağlık teşkilatı çalışmalarına dünyanın çeşitli yerlerinde bazı bitkilerin nüfus artışı üzerindeki etkilerini gözleyerek başlamıştır. Örneğin Tibet'in nüfusunun ikiyüz yıldır artmaması, bilim adamlarınca bu ülkede bezelyenin temel bir gıda maddesi olduğu saptanmıştır. Bezelye'de bulunan "m-xylchydroquinone" adlı maddenin insanlarda üremeyi düzenleyici etkisi olduğu saptanmıştır. Meksika'da halk arasında "Zapatito" adıyla tanınan bitkinin de hem doğum kontrol hem de düşük yapmak için kullanıldığı belirlenmiştir. Çin'de bulunan "Leonurus japonicus" bitkisinin de gebelikleri düzenleyici olarak kullanıldığı bildirilmektedir.

YABANCI İLAÇ ŞİRKETLERİ TÜRK İLAÇ POLİTİKASINI SUÇLADI

İngiliz "Financial Times" gazetesi Ankara merkezli bir haberinde, Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı ilaç şirketlerinin hükümetin aldığı bazı kararları topkıyla karşıladıklarını bildirdi. "Ecovit" hükümeti yabancı ilaç firmalarının kullandıkları hammaddenin yüzde 25'ini Türkiye'de üretmelerini ve ürettikleri ilaçların yüzde 15'ini ihraç etmelerini istemektedir. Bu konuya ilişkin kararlara da yayınlanmıştır. Türk ilaç firmalarına bu yükümlülüklerin konması yabancı şirket yöneticilerinin tepkilerine yol açmaktadır" diyen "Financial Times" gazetesine göre, Türk Hükümeti'nin önceki ülkenin döviz kaybını önlemek ve ilaç ihracatını artırmaktır.

Gazetenin haberi şöyle devam etmektedir: "Yabancı ilaç şirketlerinden birinin yöneticisi, hükümetin bir yandan yabancı sermayeyi çekmek istediğini, bir yandan da yıllar önce kurulmuş yabancı şirketleri ağır yükler altına soktuğunu belirtmektedir. Türkiye'de faaliyet gösteren diğer yabancı ilaç şirketlerinin yöneticilerinde durumdan yakınmakta ve hükümet kararlarına kendilerine görüldüklerini bile serulendiklerini belirtmektedirler. Yabancı şirket yöneticileri hammadde üretimi için yeni yatırımlar gerektiğini ve teknoloji ithalinin zorunlu olduğunu hatırlatmakta, ayrıca Türkiye'nin bu çaptaki fabrikaları kaldırması gerektiğini hatırlatmaktadır. Yabancı yöneticilerden biri, 10 bin dolarlık hammadde üretimi için 1 milyon dolarlık harcama gerektiğini, bunun yükünün de tüketicinin omuzlarına binceğini söylemiştir."

Radyoaktif gazlarla kalp krizi incelenmelerinin yapıldığı Londra University with Hastanesi uzmanlarından bildirilmiştir. Bu konu üzerinde çalışan bir araştırmacı ekibi, kriptan radyasyonu ile kalbe ve beyine giden kan dolaşımını inceleyebilmektedir. S82 konusu gaz suda yeterince eriyebildiğinden kanda da eriyebildiğini yapabilmekte ve kan dolaşımının görüldüğünü söyleyebilmektedir. Bu teknik özellikle koroner enfarktüsün daha başlangıçta tesbit edilemesi mümkün olmaktadır.

Londra'daki University College'da çalışan elektronik mühendisleri ışık yerine işitsel dalgalara dayanarak resim geliştiren bir mikroskop tasarlamışlardır. Bu mikroskop kanser araştırmalarında ve biyolojik süreçleri kullanılmakta ve teşhiste çok yararlı olmaktadır.